

Snickra en bänk runt ett träd

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:

Du ska mäta flera gånger och delar sågas till. En bra kap- och geringssåg underlättar, men det är inget svårt jobb.

TIDSÅTGÅNG:

Två halva arbetsdagar.

PRIS:

300–500 kr beroende på vilket träslag du väljer.

Varför inte snickra en bänk hela vägen runt ett träd så att du kan njuta av den svalkande skuggan oavsett hur solen vandrar? Det är dessutom skojigt att snickra den sexkantiga bänken.

Ställ in din kap- och geringssåg på 30 grader och såga av en skivbit. Då blir det lätt att rita en vinkel i 30 grader på din ritning.

Rita en av bänkens sektioner på en skiva. Det yttre sidan är här 745 mm och med hjälp av vinkeln ritas du de fyra brädorna A-D. Använd ritningen för att fortlöpande kontrollera måtten.

Du kan dela en cirkels omkrets i sex lika delar med cirkelns radie.

Så enkelt ritas du en sexkant

När du har bestämt hur stor omkrets av din sexkant ska vara är det lätt att rita den. Mät cirkelns radie, alltså avståndet från centrum till omkretsen. Därefter delar du cirkelns omkrets med radien, som är en sjättedel av omkretsen. Det görs lättast med en passare – och sexkanten är klar.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

45 x 120 mm hyvlat tryckimpregnerat trä:

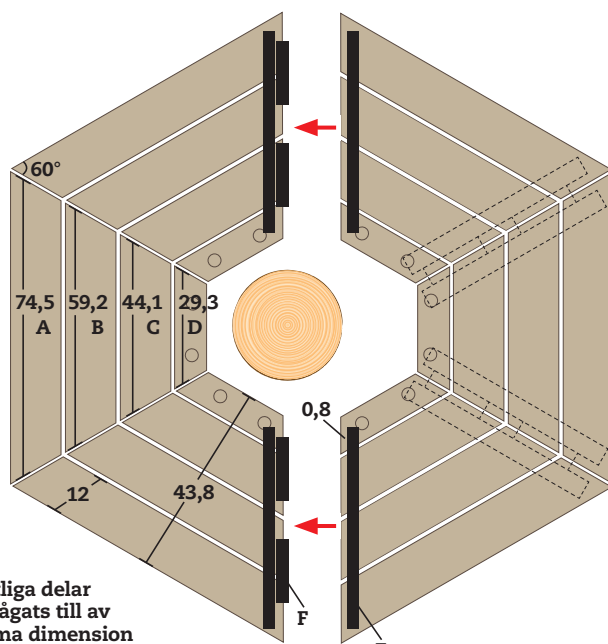
- 6 brädor (A) à 74,5 cm
- 6 brädor (B) à 59,2 cm
- 6 brädor (C) à 44,1 cm
- 6 brädor (D) à 29,3 cm (kluvna brädor)
- 12 ben (F) à 41 cm

45 x 120 mm hyv. tryckimp. trä kluvet till 45 x 60 mm:

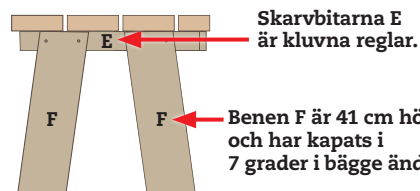
- 12 skarvbitar (E) à 41 cm

Dessutom:

- Skruvar (gärna rostfria):
- 5 x 70 för montering av sittbrädor, 96 st.
- 5 x 50 för montering av ben, 48 st.

Samtliga delar har sågats till av samma dimension regler.

Skarvbitarna E är kluvna regler.

Benen F är 41 cm höga och har kapats i 7 grader i bägge ändar.

Såga till alla delarna

Bänken består av sex identiska sektioner. Det innebär att du kan serietillverka många delar och till sådant arbete är det praktiskt att ha en kap- och geringssåg och ett rejält sågbord. Ställ in sågen på 30 grader och fäst ett längdstopp på sågbordet, så att du kan såga till sex delar på en gång innan stoppet flyttas.

Stoppet kan utgöras av en tving eller liknande.

1 Ställ in sågen på 30 grader. Ordna ett stopp, t.ex. med en tving, och såga sedan sex brädor av vardera A, B och C. Såga också till benen F men här är vinkeln 7 grader.

2 Klyv en regel till två lister D så att de blir 60 mm breda. Om din cirkel- eller sänksåg har parallellanslag så använder du det. Runda sedan av kanterna lätt.

Lägg delarna med baksidan uppåt.

3 Lägg delarna till en sektion på din ritning. Markera för skarvbitarna E, 8 mm från kanten på varje del.

Gör en enkel bormall

När du som här kan serietillverka flera delar på en gång och du dessutom ska borra hål i samtliga delar på samma ställen, så är det **klokt att använda en bormall**. Gör den av tunn masonit eller styv kartong och markera var hålen ska placeras. Lägg sedan mallen på delarna och **tryck igenom med en syl**.

Sätt ihop de sex sektionerna

1 Gör i ordning delarna när oljan har härdat. Eftersom du ska sätta ihop sex sektioner kan du sortera allt trä i sex staplar.

2 Kontrollera delarna. Det kan t.ex. sitta rester av trä från bormning på baksidan av skarvbitarna E. Ta bort dem med en hobbykniv.

Skruva fast ben under bänken

1 Gör en provmontering. Lägg delarna på ett plant underlag så att du kan se om de passar ihop.

2 Markera på en av skarvbitarna E för benen F. Listen är 45 mm tjock och hålen ska sitta mitt på, alltså 22 mm från kanten.

3 Gör två mallar, en till varje sida av benen. Skruvarna måste förskjutas cirka 2 cm för att benen inte ska spricka. Markera på alla skarvbitar.

4 Förborra med 4 mm borrh. Borra samtliga hål innan du sätter igång med att skruva ihop delarna.

4 Markera för borrhålen i skarvbitarna E. Borra med 5 mm borrh. Hålen ska sitta på mitten av varje sittbräda i sektionen. Gör ev. en bormall när du har markerat på den ena sektionen av de sex.

5 Stryk alla delar med träolja eller lasyr. Torka bort överflödiga olja efter en halvtimme och stryk brädorna en gång till. Torka bort överflödiga olja efter 10 minuter.

3 Kolla en gång till att delarna passar på ritningen på din skiva. Det är viktigt att utsidorna på varje sektion är raka så att sektionerna kan sättas ihop.

4 Skruva ihop delarna. Börja med sittbrädorna. Skarvbiten E håller ihop de fyra brädorna A–D. Även om skruvarna har borrhålspets så bör du förborra med 3 mm borrh.

5 Nu kan du sätta ihop delarna till en bänk. Borra igenom hålen i skarvbitarna E och in i benen med 3 mm borrh. Skruva ihop delarna med 5 x 50 mm skruvar som går vidare in i benen.

6 Avsluta med de yttre benen. De ska sitta 2 cm från framkanten och fästs med skruvar liksom de inre benen. Håll ihop delarna med tvingar för att se att allt verkar korrekt.

Bänken sätts lätt runt trädet och kan lika lätt delas

När du har provmonterat delarna till en hel bänk och är säker på att allt verkar korrekt, så är det dags för examen: Passar bänken runt det träd du var valt?

Bänken hålls ihop av endast fyra skruvar – två på ena sidan och två diagonalt mittemot – och därför kan den lätt delas när den ska tas in över vintern eller strykas med olja.

